

Марина Апостоловска
Стари македонски семејства во Хрватска 2
Marina Apostolovska
Stare makedonske obitelji u Hrvatskoj 2

Zagreb, svibanj, 2016

Марина Апостоловска
Стари македонски семејства во Хрватска 2
Marina Apostolovska
Stare makedonske obitelji u Hrvatskoj 2

Nakladnik:
Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj

Za nakladnika:
Ilija Hristodulov

Sunakladnik:
M – Print, tiskara i knjigovežnica, Zagreb

Urednik:
Željko Miljković

Recenzija:
Borjana Prošev-Oliver

Prijevod:
Ljubomir Vujaklija

Lektura i korektura:
Adelina Bandić

Naklada:
500 primjeraka

Grafička priprema i tisak:
M – Print, tiskara i knjigovežnica, Zagreb

ISBN:
978-953-7328-27-6

Zagreb, svibanj, 2016.

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000932636.

Knjiga je tiskana sredstvima iz Državnog proračuna RH posredstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske

Марина Апостоловска

**СТАРИ МАКЕДОНСКИ
СЕМЕЈСТВА ВО
ХРВАТСКА 2**

Оваа книга ја посветувам на мојата ќерка Аделина

Ovu knjigu posvećujem mojoj kćerki Adelini

Sadržaj

Апостолов - СО ВИНО ДО ЗАГРЕБ	9
Винокиќ СТАРО СКОПСКО СЕМЕЈСТВО	13
ЕФТИМОВ (САГАДИН)	19
АПОСТОЛОВСКА – ЗЕГА ЖИВОТ КАКО НА ФИЛМ	23
КАЧУРОВ	31
ЏАМОЊА	39
Чашуле НА БЕЛ КОЊ НА ПОБЕДАТА И ПРЕД НЕВЕСТАТА	43
Apostolov - S VINOM DO ZAGREBA	49
Čašule НА ВИЈЕЛОМ КОНЈУ ПО РОБЈЕДУ I PRED NEVJESTU	51
DŽAMONJA	55
EFTIMOV (SAGADIN)	57
К А Ч У Р О В	59
Vinokić STARA SKOPSKA OBITELJ POVEZANA SA SLIKARSTVOM	65
APOSTOLOVSKA-ZEGA ŽIVOT KAO NA FILMU	69
Recenzija	76
За авторот	78
O piscu	79

Апостолов

СО ВИНО ДО ЗАГРЕБ

- Сторијата за семејството Апостолов ни ја раскажува неговата сопруга Вера и ќерката Елеонора

Семејството на Никола Апостолов, кој умре на 28 ноември 2013-тата, остави длабоки трагови на дејствувањето на Македонците во Хрватска. Малкумина се оние кои со спокој на гласот и бистрината на умот знаат да направат добрини за другите и за себе.

Никола Апостолов роден е 1929-тата година во Неготино. Македонската плодница на најплодните вина. Неговите родители и прарадите целиот свој живот им го посветиле на лозовите насади и плодови од чии приходи ги исхранувале и школувале своите деца. Над Вардар се извишуваат пропланци кои „го грабаат,, сонцето скоро целата година. Не за бадава тука свои лозови насади саделе и Римјаните и Грците и Македонците, па овде на нив се прави и најдоброто вино за сите владари, од кои последните биле употребувани во времето на поранешната Југославија и по две шишиња му се поклонувале на Тито.

Никола од лозјата се упатил на школување во Скопје, каде дипломирал на Филозофскиот факултет – отсек географија.

На студиите не се закитил само со диплома, туку и со својата животна сопатничка Вера. Се враќаат во Неготино како брачна двојка и ги добиваат своите рожби Роска и Елеонора. Најнапред Никола се вработува како наставник, а неколку години потоа станува и директор на „Повардарие„.

Во 1983-тата се сели во Загреб како преставник на „Повардарие„. Тука ќе го мине целиот свој животен век активно вклучувајќи се во сите македонски асоцијации, каде го дава својот придонес со знаењето, мудроста и умешноста. Посебно активно се вклучува во формирањето на МПЦО „Св. Злата Мегленска„ во Загреб, каде станува нејзин домаќин. Полни 18 години работи на својата должност, секогаш пречекувајќи ги вернивите со насмевка и со некоја шега карактеристична за него.

Зад него остана ќерката Елеонора Апостолова, која дипломирала на Високата школа за дизајн, текстил и облека во Загреб. Од 1985 е член на УЛУПУХ, од 1990 ЗУХ, а од 1997 ХЗСУ и има статус како професионален уметник. Зад себе брои петнаесетина самостојни изложби на ткаенини, во Хрватска, а неколку и во дијаспората.

Винокиќ

СТАРО СКОПСКО СЕМЕЈСТВО

Историјата на семејството ни ја раскажува Киро Винокиќ – Вики (1927 -2009)

Иако ова презиме не можете да го поврзете со Македонците во Хрватска, читајте дека потомците на ова семејство се едни од најпознатите и во Македонија и во Хрватска. Кога во Скопје ќе речете „тој е од старо скопско семејство„ знајте дека се работи за стари Скопјани и почитувани граѓани на градот под Кале. Меѓу нив спаѓа и семејството Винокиќ чиј потомок Кирило, непосредно пред неговата смрт, ни ја раскажува приказната за неговите претци.

- Потеклото на мојот татко Кирил не го знаеме. Ни тоа дали на крајот на 1899-тата бил роден во Битола или Солун, никој не знае. Знаеме само дека неговиот татко работел во некој конзулат во Солун. По 1941-та година семејството доаѓа во Скопје и немаме некои подетални информации. Единствено знаеме дека се оженил со мајка ми Викторија (Вита) и го отворил својот столарски дуќан со кој успешно заработувал. Познати се и ценети неговите врвни столарски изведби во Официрскиот дом во Скопје, во Тутунскиот комбинат во Крушево како и во други градови и јавни места. Поради тоа станал

претседател на Занаетчиската комора на Македонија и шеф за полагање мајсторски испити во Средното училиште за занаетчии во Скопје.

- Мајка ми Викторија, родена Здравкова, во 1920 година завршила основно училиште на бугарски јазик, а потоа две години гимназија на српски јазик во Скопје. Моите родители во бракот ги добиле мојот брат Ацо роден 1922 година, сестрите Зора родена 1924 и Вера родена 1928, а јас сум роден 1927-та година. Имале и две близначиња Петар и Павле кои како недоносени умреле неколку недели од породот, а Драги (роден 1938) кој бил рахитичен умрел на двегодишна возраст.

- За време на бугарската окупација не знаевме каде е татко ми. Мајка ми и сестрите, братот и јас не напишаа како Бугари. Сепак, по завршувањето на војната си го задржавме презимето Винокиќ. Секој ден се надевавме дека татко ми ќе се врати во Скопје.

- Кога завршив гимназија во Скопје заминав во Белград. И, таму го сретнав татко ми кој се преженил со Ена и неколку години живеат во среќен брак. Бидејќи бев сиуромашен Ена ми овозможи стипендија за студиј во Драмското студио кое беше дел на Народниот театар во Белград. По две години од моите студии умре татко ми.

- Како уметник бев вклучен во проектите на македонската филмска индустрија. Така со мала улога настапив во првиот македонски филм „Фросина„. Го играл ликот на Бугарски, а потоа за „Авала филм„ глумев во филмот „Луѓе од пругата„. Сето тоа ме охрабри и се запишав на Високата школа во Белград, која ја завршив 1951 година.

- Околу 1959-тата се вработив во Македонскиот народен театар во Скопје. Платите беа мали, па по две театарски сезони се вработив во фабриката „Треска„ како проектант и дизајнер. По катастрофалниот земјотрес што го погоди Скопје 1963-тата година останавме без

стан и така решив да заминам во Загреб и почнам нов живот. Како вработен во „Треска,, во Загреб бев нејзин претставник, дизајнер и проектант на мебели и интериери на оваа фирма се до 1982 година кога добив инфаркт и следната 1983 отидов во пензија со работен стаж од 33 години.

- Се женев три пати, ама немам потомци. Секој брак една приказна.

- Откако се пензионирав продолжив да сликам. Најомилен ми е апстрактниот правец на еко теми. Насликов околу стотина платна и горд сум што доживеав да бидат изложени не само во Загреб, туку и во Скопје, Сарајево, Белград, Ријека, Опатија, Париз...Целокупното мое творештво може да се види во монографијата што ја издаде Музејот „Мимара,, во Загреб.

- За сликарското творештво на Киро Винокиќ – Вики ликовниот теоретичар Томислав Лалин ќе напише: „Што му преостанува на уметникот? Било да е книжевник, сликар или нешто друго, надарен е со изострен сензибилитет, со сите мачнини и стравови што се вгнездуваат во оваа наша цивилизација како нејзин судбоносен дел тој да чувствува уште поинтензивно дека може јасно да го види и она што допрва се навестува... Затоа неговото сведочење е знак и единствен можен облик на побуна.,,

П.С.

За жал Киро Винокиќ – Вики врвен ликовен уметник, сценоград, ерудита и...умре месец дена пред закажаната промоција на неговата монографија во Музејот „Мимара,, во Загреб.

ЕФТИМОВ (САГАДИН)

- Штип и Пула како исполнување на животниот пат

Историјата на моето семејство е врзано со Штип и неговата околина, каде живееле и опстојувале во тешките времиња на политичките збиднувања во Македонија.

Од страната на мајка се дедо Петре Жиговоиќ кој продавал текстил и бројчаници и баба ми Костадинка родена во Радовиш, во семејството Козулови. Нивен пород биле децата Невена, Ацо, Љубица, Ратка и мојата мајка Невена. Татко ми е од семејството на Димко и Савка Ефтимови, Савка рано умрела, па Димко повторно се оженил со Божена. Така семејството ги имало Станка, Добре, Љубица Домагој и Споменка, сите родени во Штип. Биле имотни со големи насади на лозје и сопственици на 3.000 овци.

Невена и Ристо во бракот ги добија Виолета, Снешка и Славица. Татко ми Ристо после Втората светска војна добил работел како шеф на текстилната фабрика „Македонка„ во Штип. Живееле скромно и се грижеле за образованието на своите деца.

Најнапред завршив Математичка гимназија во Штип, а во 1965-тата дојдов на школување во Загреб и студирав на Економскиот факултет. Во меѓувреме 1967-та се омажив со Звонимир Кавур , а во бракот добивме две деца.

Мои потомци се ќерките Камелија и Кристина, кои живеат во Загреб. И двете се омажени и родители на четири деца, томислав, хрвоје матеја и марин.

Мојот животен пат потоа ме однесе во Пула, каде и денденес живеам. Од 1990 сум во брак со ЗлаткоСагадин, но немаме потомци.

Во својот работе век бев шеф на Меѓународна шпедиција во Загреб „Исток транс,, , шеф на македонското претставништво во Хладњача Загреб на ЗИК Стрмица, комерцијалист во „И Хотел,, на Индустроградња Загреб, и ресторанот „Кончарева сага,, во Загреб.

Како Македонка во Хрватска се приклучив кон македонските асоцијации на овие простори. Со членувањето во Македонското друштво „Кочо Рацин,, во Пула прво бев активист, па потоа и нејзин претседател, цели 12 години. Се гордеам што моите ме сакаа, а особено членовите на другите малцински организации со кои одлично соработувавме. Бев и претседателка на Заедницана на Македонците во Р. Хрватска, како и член на Советот за национални малцинства при Владата на Р.Х.

Сметам дека многу сторив за поврзувањето на Македонците од Загреб, Осјек, Ријека, Задар, Сплит и Пула преку организацијата на бројни манифестации кои ги остваруваат нашите луѓе овде.

Денес минувајќи ги мирните пензионерски години имам на што да се сеќавам, гордеам и уживам во морето и природата.

АПОСТОЛОВСКА – ЗЕГА ЖИВОТ КАКО НА ФИЛМ

- Марина Апостоловска, авторката на оваа книга ја раскажува приказната за своето семејство

Како дипломиран новинар сум работела во речиси сите македонски медиуми. Во 1992 година во месечникот „ЖЕНА“ почнав да ја пишувам серијата „Стари семејства“, која преставува хроника за најзначајните фамилии во Македонија и чии записите предизвикаа внимание кај читателската јавност. Потоа, овие текстови ги преточив во книга под истоимениот наслов која ќе излезе од печат во 1999 година. На тој начин, таа ги зачува од заборава сведоштвата на сите оние луѓе, кои во изминатите три века дејствувале на овие простори и имале значајно место во општествено-економскиот и културниот живот за нашата земја.

Кога се преселив во Република Хрватска само од себе се наметна желбата да пишувам за најпознатите македонски семејства чии корени оставиле трага и во поранешната татковина и овде на новите простори каде сега живеат и дејствуваат. Така настана книгата „Стари македонски семејства во Хрватска“, која од печат излезе 2011-тата година.

Затоа нека не звучи нескромно што во вториот дел на старите македонски семејства во Хрватска решив да го

претставам и моето семејство.

Предци ми се членовите на фамилијата Зега, кое потекнува од македонските племиња од Москополе. Во 18 век во Москополе, денешна Јужна Албанија, живееле многу сточарски племиња кои тргувале со производи во низините. Со наездата на муслиманите, биле принудени да бараат нови простори за живот и со стадата овци, крави, коњи, магарина, почнале да се симнуваат во близината на градовите на Јанина и Тракија, каде што трампеле жита.

Едно од тие племиња го носело името Зега. Тие биле едни од “Македонците”, како што во тоа време ги нарекувале Македонците. Уште во својата постојбина Самарина, Зега во куќите чувале слики и предмети со ликовите на Филип и Александар Македонски. Племето Зега, кон крајот на 18 и почетокот на 19 век, најнапред се упатило кон Пелопонез, но тамошните староседелци кои зборувале грчки јазик не сакале да ги примат за свои соседи, пред се, поради нивниот јазик. И Зега и другите “македонци” племиња биле нарекувани “вулгарис”, што значело - простаци, поради што не ги примале да живеат со нив...”

Следејќи ја судбината на племето Зега најпрво дошло во Лерин каде што купиле чифлик, но потоа се преселиле во селото Загорани, меѓу Битола и Прилеп. Таму купиле чифлик, а главен станал најстариот Димитрија Зега. Димитрија имал три сина – Стејро, Петар и Ванчо и ќерка Ленка. Но, по смртта на жена та се преселил во Прилеп, каде целосно се посветил на трговијата. Претежно работел со Грција и со дел од капиталот изградил грчка црква, на која и „денес стои вклесано неговото име.“ Синовите го учеле неговиот занает и патувале со него. Постарите набргу си одбираат нови живеалишта – Солун и Софија, а со Димитрија останува најмалиот Ванчо. Имотот и богатството

растеле и Зега важеле за најимотните на просторите на денешната рамница Пелагонија. Но, Димитрие умрел и го оставил Ванчо сам. Во тоа време од Александрија се вратила сестрата на Димитрие - Константина, жена на еден богат трговец, која судбината ја оставила без деца. Откако се населила во Битола со огромното богатство и покуќнина, меѓу кои и десетина венецијански огледала и разновиден мебел од ебановина, Константина ја презела грижата за младиот Ванчо Зега. Нејзиниот маж го подучувал Ванчо во трговскиот занает и тој за кусо време почнал да се грижи за богатството и на татка си и на тетка му Константина.

Богатството растело “како жито во амбар”. Ванчо стасал за женење, а Константина се погрижила на внукот да му ја најде најбогатата и најубавата битолчанка – Андрوماхи. Ванчо и Андрوماхи добиле четири деца - Сократ, Алики, Миха и Клео (Ники), за кои се грижеле дадилки и гувернанти. Стопанот сеуште одлично тргувал и стопанисувал и со својот имот и имотот на тетка му Константина, која умрела во 1910 година. Се живеело убаво и богато, а брачната двојка знаела секоја година со три пајтони (едниот за нив, другиот за послугата, а третиот за раскошните фустани и одела) да одат во Солун.

Со почетокот на Балканските војни, Ванчо почнал да работи со војската и покрај работата, да заседнува со офицерите на карти и пијалак. По многу кусо време, комарот му влегол во крвта и тој полека почнал да го расипува семејниот имот. Го немало по неколку дена, а кога доаѓал на полноќ само успевал да зграби од сандакот со златници на тетка му и да ги однесе на комар. Андрوماхи успеала да го зачува само накитот што го носеле таа и ќерките, како и неколку сребрени свеќници и еден сребрен тас (сад за служење слатко), **украсен со сонцето од Кутлеш**. Ванчо го прокоцкал дури и чифликот во Загорани и од големото богатство

семејството згазило во голема беда.

Најстариот син Сократ, соочен со расипништвото на татко му, побегнал од дома и како член на некоја фудбалска екипа отишол во Белград каде наскоро умрел од туберкулоза. Михајло со своите 13 години останал тој кој треба да се грижи за семејството. И кога 1918-та година Французите го пробиле Солунскиот фронт и дошле во гладната Битола Михајло со знаењето на неколку јазици (што ги стекнал со образованието на гувернантите и училиштето кое го посетувале само деца од богати семејства) се приклучил на хуманитарците што делеле храна на народот, а навечер дома носел брашно, вино и чоколада. Подоцна на француските војници им собирал жаби за вечера и тие откако виделе како одлично зборува француски го земале во своите редови и му сошиле униформа. Кога се повлекувале од овие простори, со одобрение на неговото семејство, го земале со нив да го носат во Франција и таму да го запишат на војна академија. Ама кај Плетвар малиот Михо силно почнал да плаче и рекол дека не може со нив туку мора да се врати дома кај мајка му. Сам препешачил до Битола, ама во осумдесетите години на 20-тиот век го препознале некои француски војници, стапиле во контакт со нив и Михајло Зега е прогласен за најмладиот војник на Првата светска војна и одликуван со орден од државата.

Откако војната завршила Ванчо бил наполно сиромашен човек, но забележал дека Михо постојано се метка околу убавата кобила на Милтон Манак. Бидејќи се знаеле со познатиот фотограф, Ванчо му предложил да го земе малиот да му биде чирак - ем ќе си игра со кобилата, ем ќе учи фотографски занает. Михајло со задоволство ја прифатил понудата, најнапред поради можноста да биде блиску до кобилата, но со тек на времето тој се повеќе се вљубувал во фотографијата. По неколку години чиракување, Михо станал

калфа кај Манакѝ, подоцна и најблизок соработник со кој ги сликале најголемите настани на тамошните простори. Во 1921 година Зега стана и првиот киноапаратер во киното “Манакѝ” на Широк-сокак во Битола.

Милтон Манакѝ по смртта на Ванчо Зега на Михајло му станал повеќе од татко, па и венчален кум. За своја животна сопатничка ја зел Јелена Каранфиловска од познато семејство чиј татко Мите на свите три ќерки (Евантија и Калиопи) им оставил богат мираз од 300 наполеони на секоја. Михајло се преселил во куќата на Јелена, од дел на миразот ги платил долговите на татко му и по долги години, повторно го почувствувал семејниот живот. Со Јелена ги добива ќерката Марија и синот Јован.

Во 1930 година Зега, на конкурс, добива работа на воениот аеродром во Скопје и со Јелена се селат во големиот град. Набрзо Михо станал ценет фотограф и шеф на секторот за авио-фотографија, ја сликал Македонија од авион при што се направени првите топографски карти, а на младите фотографи им го пренесувал занаетот и им давал сертификати за почнување самостојна дејност. По завршувањето на Втората светска војна, Михо отворил свој дуќан во Битола и станал ценет граѓанин. Бил голем домаќин, а неговата куќа била секогаш полна со гости. Мераклија за јадење и пиење, тој непосредно до локалитетот Хераклеја со парите што ги заработувал како фотограф, купил лозје. Само по неколку години копање, наишол на археолошки ископини и државата му го откупила плацот. Со парите успеал да купи само велосипед, а археолозите на неговото лозје ги откопале најубавите антички мозаици во Европа и дел од амфитеатарот.

Во само три месеци разлика умре со својата Јелена во Битола.

Синот Јован по завршувањето на школувањето стана еден од најпознатите стручњаци за производство на млеко и млечни производи. Оженет е со Жана Слабева од познато велешко семејство, со која ја имаат ќерката Елеонора, мажена Стрезовска и мајка на Јована.

Ќерката Марија Зега побегна за Милан Апостоловски роден во Белград, а присвоен во Прилеп. Марија цело време работеше за Министерството за внатрешни работи на Македонија на раководни места, а Милан на поранешните југословенски простори ја донесе компјутерската итформатика и технологија.

Јас сум нивното единствено дете, а ме наследува мојата ќерка Аделина.

Се преселив во Загреб 2001-та година каде се омажив за Љубомир Вујаклија, вдовец со три сина. Го запознав на Фестивалот на филмската камера „Милтон Манакс“, каде беше претставник на филмската компанија Ворнер Брос, а целиот професионален живот до пензионирањето го минува во филмската индустрија. И во новата татковина се бавам со новинарство и пишувам книги, а активна сум и во Хрватско новинарското друштво – Збор на новинарите на националните малцинства.

КАЧУРОВ

- Од Егејска Македонија до Хрватска, која му стана друга татковина

Мојот прадедо Атанас Бутев беше роден 1859-тата година (умре 1945-тата) во селото Горенце во околината на Драма, Егејска Македонија, а сега во Грција. Имаше два брата Марин и Ванчо и сестра Калина. Марин имаше четири деца – Марко, Ангел, Стефан и Марика. Ванчо немаше деца, а Калина ги роди Марика, Ленка и Марин во селото Каркулово во околината на Драма во Егејска Македонија каде потекнува и семејството на нејзиниот сопруг.

Прабаба ми, жената на Атанас Бутев, беше Катерина, родена 1863-тата година, а умре 1937 во Егејска Македонија. Нивните деца беа Васил (1880 – 1964), Божја (1882 – 1965) и Кира (1887- 1983).

Сопругата на дедо Васил Катарина, моминско Бојчов, родена е 1884 во Кариколов – Драма, а почина во Бугарија 1971-та. Таткото на Катерина беше Бојчо Бојчев, мајка и беше Марија, а брат и беше Коста и сестра Вашила, а нивните деца беа Бојчо и Вангелија.

Вујко ми Бојчо роден е 1903-тата во Горенце (умре 1982), а сопруга му беше Марија. Имаа деца Гошо, Лена, Катинка и

Магда. Вангелија е родена 1905, умре 1984. Беше мажена за Пандели Мавроди со кој ги имаше децата Атина, Атанас и Евродипи.

Роден сум во 1936-та година во село Плавне, Егејска Македонија. Татко ми беше Трифун Качуров, а мајка Софија Бутев. Името го носам по дедо ми Иван кој Турците го заклаа 1912 година заедно со многу други жители на тој крај, а закопани се во заедничка гробница кои морале сами да си ја ископаат. Моите имаа шест деца – Иван, Атанас, Димитар, Васил, Тоше (кој умрел рано) и Катарина. Три одделенија основно завршив во Горенце, каде е родена мојата мајка, а родителите направија семејна куќа каде живеевме се до септември 1944-тата. Селото во тоа време беше под власт на Бугарите. Живеевме скромно, а мене најмногу ме интересираше музиката и така често бев ангажиран на школските приредби. Меракот и талентот сигурно сум го наследил од мојот дедо кој одлично свиреше кавал, од татко ми кој одлично пееше и мајка ми ги знаеше сите народни песни, а кои и ден денес ги пееме кога сме заедно со своите.

Но, беа тоа тешки времиња за нас. Диктатурата на Метаксас се смета за најцрната страна за Македонците во Грција, особено во Егејска Македонија. Беше тоа време на прогони, масакрти, забранување да се говори македонскиот јазик дури и дома. Кон крајот на 1943-тата повторно на власт дојдоа Бугарите, кои исто како грчките монархофашисти, вршеа терор над Македонците во Егејска Македонија. Беа вршени одземање на стока, имоти, жито. Одеа од куќа до куќа и само собираа. Така дојдоа и кај нас дома додека татко ми и мајка ми беа на поле. Во претресот најдоа една вреќа пшеница под креветот, ја зе доа, а татко ми го истепаа во полицијата по што мораше три недели да лежи во кревет. Набрзу еден бугарски офицер кој беше пријател

со татко ми му рече дека набрзо ќе биде голема „чистка,, на Македонците на овие простори и му препорачува со семејството да замине. Дури и му кажал како најкратко ќе дојди до Бугарија, па ние со уште неколку македонски семејства на 6 септември 1944 го напуштивме родното место. На патот, 80 километри одалечен, беше тешко да се оди и да се крие од можните полицајци. Мојот најмлад брат Васил се изгуби, но татко ми го најде како мирно спие во кебето.

Стигнавме до селото Зрново (денес Като Неврекоп). Една жена ни рече дека е опасно да одиме во селото, туку најдобро е да преспиеме на блиските гробишта. Цела ноќ се пукаше во блиското село. Наутро дојде истата жена и ни рече дека војската на германците, четниците и бугарските монархофашисти заминале за Грација и дека можеме да го продолжиме патот до ослободената бугарска територија и градот Неврокоп (денес Гоце Делчев). Ноќта ја преспавме во Коприлен, а утредента дојдоа бугарските власти и привремено не сместија во една трошна куќичка каде живеевме скоро година. И конечно во мај 1945-тата тргнавме за нашата Македонија со еден стар камион – три семејства и дваесет и еден човек. Струмица. Нашите луѓе не прифатија и не сместија во некакви лимени бункери што ги напуштиле германските војнци. Не се жалевме затоа што имавме за јадење: лубеници, дињи, домати и краставици колку ти душа сака. После два месеци не преселија во Титов Велес. Од привременото сместување (секако со лоши услови како за сите избеглици) ни дадоа куќичка во населбата Мегдан (Видиковац) од каде можеше да се види целиот град. Татко ми доби работа во фабриката за тутун, а мајка ми се грижеше за нас. Наскоро добивме и ниви каде одгледувавме тутун што беше добро за тие тешки години, мајка ми дури им даваше пченка и компири на соседите што немаа.

Само за една година повторно тешкотии: татко ми беше

мобилизиран од страна на Грчката демократска армија и замина на бојното поле. Останавме сами ние пет деца и невработена мајка. За да помогнам нешто наутро одев на училиште, а напладне на железничката станица каде истоварував кумур и сончоглед. Имав само 12 години, но тие малку пари беа добродојдени за дома. Помош имавме и од Црвениот крст каде во тоа време ни дава Труманови јајца и млеко. За време на школските празници се вработив во фабриката за керамика, од 3 наутро до 8 навечер, ама каде добивав не само плата туку и бонови за храна. Напорно учев и работев секаде каде ќе имаше шанса за некоја добивка. На среќа мајка ми се вработи во фабриката „Брако“, а јас можев да се запишам на Музичкото училиште во Скопје. Воедно работев хонорарно во основното училиште „Кирил и Методиј“, во Велес, каде ги водев секциите за лимена музика, мандолинскиот оркестар и пејачкиот хор. Кога завршив со школувањето ме вработија во Општината Велес и во бирото за вработување, се до моето заминување на отслужување на воениот рок. Дестинација – Пула.

Таму останав од 1958 до 1960 година како редовен војник и член на Музичката служба. Бев дисциплиниран, ама најдобро се снаоѓав како музичар, каде со другите музичари војници подготвувавме приредби за сите државни празници. Настапивме дури и на Фестивалот на забавни мелодии во пулската Арена, а нашиот состав често настапуваше и на Бриони за филмските ѕвезди и државниот врв. Тие две години на воениот рок ми останаа во најдраго сеќавање, па ми беше жал кога ја симнав униформата и станав цивил. Не ми се враќаше уште дома, па останав во Хрватска. Најдов работа како иструменатлист, па имав за живот и потсанарска соба. Повремено се враќав дома во Македонија, ама пак заминував, најнапред во Риека, па потоа во Загреб, каде ја завршив Високата музичка школа, па се вработив како учител по музика. „Свирките“, со моите музички пријатели

по загребските ресторани, а и на Слјеме, беа мир за душа и полн џеп. Слободно можам да кажам дека животот ми е музика.

Се женев три пати и имам седум синови кои го наследува мојот ген за музиката и денес се успешни на тоа поле.

(Иван Качуров почина на 7 декември 2015-тата година)

ЏАМОЊА

- Од Струмица до светската уметничка мапа

Во Струмица на 31 јануари 1928-та година е роден Душан Џамоња. Потекнува од угледно семејство кое се грижело за правилно воспитување и образование на своите деца. Душан уште како мал покажувал интерес за убавите уметности, па родителите го праќаат во Загреб каде 1940-тата дипломира на Академијата за уметност на одделот за скулптура.

Неговите вредни раце и талент ќе го направат космополит, па животот ќе го мине во Брисел, Врсар и Загреб.

Долг е списокот на неговите изложби и дела што и ден денес се сведоци на некои времиња и збиднувања. Работел во бронза, железо, челик и алуминиум. Со скулптурите изложувал во Парис, Лисабон, Брисел, Лондон, Римини (Италија), Сан Марино... Светското признание како голем уметник ќе го добие 1960-тата година кога на Биеналето во Венеција ја добива највисоката награда – Гран при.

Од мономенталните споменици кои ги потпишува е Сремски фронт (Србија), Козара (Босна и Херцеговина) и на каналот Рајна – Мајна – Дунав (Германија).

До последните моменти со длетото во рацете умре во Загреб на 80 годишна возраст на 14 јануари 2009-тата.

Чашуле

НА БЕЛ КОЊ НА ПОБЕДАТА И ПРЕД НЕВЕСТАТА

- Сторијата за семејството ни ја раскажува Снежана
Чашуле – Баздан

Корените на моето семејство потекнуваат од Прилеп во Македонија. Дедо ми Илија Кепевски, татко му на Коле Чашуле, бидејќи веќе имал три деца Диме, Кристина и Роза, го дава на посвојување кај неговиот брат кој исто така бил Илија Чашуле, ама немал деца. Името потекнува од „чешларци“, ама бидејќи бил месар и се служеле и со месо и со чаши настанало презимето Чашуле.

Во Чашулевци Коле имал среќно и богато детство. По завршувањето на основното и средното образование го праќаат во Белград каде се запишува на Медицинскиот факултет, ама не го завршува туку се враќа во Прилеп кај своите во окупираниот град од фашистичката војска на Бугарија. Била општа мобилизација, но дедо ми успеал да го скрие Коле во ризата (како денешен ладилник) на кој бил голем креденец и која се отварала со едено мало брутче. Коле веќе бил член на партизанските одреди. Кога доаѓаат бугарските војници во куќата да го бараат татко ми дедо ми им рекол „Па тој веќе неколку години е на студии во

Белград!,, Така успеал да го спаси.

Непосредно по тоа, Коле Чашуле со своите соборци на 11 октомври 1941 година го нападнаа полицискиот участак во Прилеп и тоа се смета за почеток на Народно-ослободителната војна во Македонија. Потоа заминува во Скопје и дејствува во партиската келија на Комунистичката партија на Македонија. Во тоа време се запознава со мајка ми Ванѓа Стефчева. Тогаш организира атентат на Мане Мачков (кој бил вујко на мојата мајка) во Дебар маало. Притоа е уапсен под името Крум Јанков и завршува во Скопскиот затвор, а по претресот на куќата на мајка ми Ванѓа наоѓаат летки со против фашистички пораки и неа ја затвораат во Стара Загора.

Коле Чашуле три пати го носеле на стрелање и на крајот во камионот го препознава еден прилепчанец полицаец по потекло од Прилеп и наредува да го вратат во затворот. По неколку дена при бомбардирањето на Скопје во 1943-тата бил погоден и затворот и татко ми со уште триесетина затвореници побегнале. Се придружил на партизаните и се вратил на бел коњ на 13 ноември 1944-та кога е ослободено Скопје. Со истиот коњ заминал за Радовиш каде живеела мајка ми и ја побарал за жена. Негде пред Нова година се венчаваат во Прилеп во црква каде склучуваат граѓански брак.

Во 1945-тата во Скопје се раѓа брат ми Слободан (почина во 2015 г.), а јас сум родена 1947. Веќе по една година дојде Инфорбирото и пак требаше да се бега. Татко ми дошол и наредил мајка ми да не стави нас двајцата во една детска количка и таа пешки дошла до Велес, каде била неколку дена кај наши пријатели, па кога се завршило со ИБ се враќа назад кај татко ми во Скопје.

Во 1951-та година се раѓа сестра ми Невена. Веќе следната

година Чашуле стана козул во Канада и сите се преселивме таму, каде останавме до 1957 кога во Скопје се роди најмладиот брат Илија.

Потоа, почнува дипломатскиот пат на татко ми, па јас завршив колеџ во Боливија каде што тој беше амбасадор. Откако се вративме во Скопје завршив четири години на Медицинскиот факултет. По пауза од една година дипломирав на Медицинскиот факултет во Лима и ги положив сите клинички испити – хирургија, педијатрија, интерна медицина и гинекологија. Се вратив во Скопје и како доктор најнапред работев во Призрен скоро две години и потоа во Брза помош во Скопје.

Со моите колешки и другарки отидовме на одмор во Дубровник 1976-та и таму го запознав својот сопруг Перо Баздан. Летувавме под шатори, но ги наоѓавме најубавите плажи и ресторани од Црна Гора се до Дубровник. Мојот сопруг тогаш беше шеф на еден ресторан. Со убавото јадење следувахе и песна, па откако едни Германци си ги испејаа своите ние трите почнавме да пееме стар македонски. Ама дојде шефот Баздат и не замоли да бидеме потихи, дека им сметаме на другите. Јас станав и почнав да се борам за нашата песна, па кротко и мирно се запознавме со мојот иден сопруг. уште еднаш отидов во Дубровник, а Перо дојде во Скопје на 29 ноември каде се веривме и заминавме во Хрватска и се венчавме на 8 јануари 1977-та. Наскоро дојдоа и нашите деца Ана и Ванда. Си купивме куќа, која ја продадовме и купивме два стана во Загреб, но најадовме помала каде и сега живеам. Се вработив како доктор во Медицинскиот центар во Дубровник, каде ја доживеав и мојата пензија.

Ќерките завршија факултети и денес работат како професори во своите струки.

Во 2007-та умре мојот сопруг, многу млад од инфаркт.

Животот продолжи понатаму. Малку се дружам со Македонците во Хрватска, ама секогаш кога можам поагам на нивните манифестации.

+ + +

Коле Чашуле роден е на 2 март 1921-та и умрел на 22 септември 2009-тата. Еден е од првите директори на Радио Скопје, како и основоположник на темелите на Македонскиот народен театар. Се смета за еден од најплодните авори на македонската драма и книжевност. Неговиот опус ги брои: „Вејка на ветерот,, (1957), „Црнила,, (1961), „Вител,, (1966), „Партитурата на еден Мирон,, (1968) и „Како што милувате,, (1975). Автор е и на романите: „Простум,, (1970), „Премрежија,, (1977) и „Конзултански писма,, (1987).

Marina Apostolovska

**STARE MAKEDONSKE
OBITELJI U HRVATSKOJ 2**

Apostolov

S VINOM DO ZAGREBA

-supruga Vera i kćerka Eleonora kazuju priču o obitelji Apostolov

Obitelj Nikole Apostolova, preminulog 28-og studenog 2013-e godine ostavila je duboke tragove na djelovanje mnogih makedonaca u Republici Hrvatskoj. Malo je onih koji sa spokojom u duši i bistrinom uma znaju činiti dobro sebi i bliskima sebi u svom životnom okruženju.

Nikola Apostolov je rođen 1929-e godine u Negotinu, plodonom kraju za uzgoj najboljih makedonskih vina. Njegovi djedovi i njegovi roditelji posvetili su čitav svoj život uzgoju i preradi vinove loze od koje zarade su pristojno živjeli i školovali svoju djecu. Nad Vardarom se izdižu proplanci, osunčani gotovo tijekom čitave godine. Kroz povijest su ovu blagodat prepoznali i stari Grci, Rimljani i Makedonci. Tu se proizvodilo vino vrhunske kvalitete za njihove vladare i vladarske kuće. Čak je i Tito godišnje dobivao na poklon dvije butelje tog predivnog nektara.

Ostavivši uzgoj loze, Nikola je započeo školovanje u Skopju gdje je diplomirao na Filozofskom fakultetu i to na odsjeku zemljopisa.

Tijekom školovanje pored diplome stekao je i svoju životnu družicu koju je upoznao tijekom studija. U Negotin se vraćaju kao bračni par te uskoro dobivaju dvije prekrasne kćerke, Rosku i Eleonoru. Nikola se zapošljava kao nastavnik, a nekoliko godina potom postaje direktor poduzeća „Povardarje“.

Kao predstavnik „Povardarja“ 1983-će dobiva posao u njihovom predstavništvu u Zagrebu. Tada se on i njegova obitelj sele u Hrvatsku. Tu provodi svoj radni i životni vijek aktivno se uključujući u sva makedonska udruženja dajući svoj puni obol kroz svoje znanje, mudrost i vještine.

Poseban doprinos daje pri formiranju ispostave Makedonske pravoslavne crkve u Hrvatskoj. Ujedno postaje i njen „domaćin“. Puni 18 godina dočekivao je vjernike s osmijehom i za svakog je imao lijepu riječ i neku „začkoljicu“.

Kćerka Eleonora Apostolova diplomirala je na Visokoj školi za dizajn, tekstil i odjeću u zagrebu. Članica je ULUPUH-a od 1985, ZUH-a od 1990, a HZSU-a od 1997 godine. Ima status profesionalne umjetnice. Svoje tekstilne radove je izlagala na 15 samostalnih izložbi u Hrvatskoj, te nekoliko i u inozemstvu.

Čašule

NA BIJELOM KONJU PO POBJEDU I PRED NEVJESTU

- Snežana Čašule – Bazdan priča o svojoj obitelji

Moja obitelj vuče korijene iz Prilepa, Makedonija. Moj djeda se zvao Ilija Kepevski i imao je četvero djece : Dimu, Kristinu, Rozu i Koleta. Koleta su dali na posvajanje stricu koji se isto zvao Ilija a prezivao Čašule, a u braku nije imao djece. Prezime Čašule je dobio zbog svog mesarskog posla pri čemu je koristio meso i čaše. Nadimak im je bio „češljarci“.

Kod obitelji Čašule, Kole je imao srećno i bogato djetinjstvo. Nakon što je završio osnovno obrazovanje, poslali su ga u Beograd gdje se upisao na Medicinski fakultet. Fakultet nije završio već se vratio u Prilep koji je u to vrijeme bio okupiran od bugarske fašističke vojske.

Bugari su proglasili opću mobilizaciju no djed je uspio sakriti Koleta u podrumsku ostavu za namirnice (koja je služila kao današnji hladnjak) na čijem ulazu je stajao jedan ormar. Kole se pridružio partizanskim jedinicama. Kad su bugari dolazili da ga traže deda im je objasnio da Koleta nema već godinama i da studira u Beogradu. Na taj način ga je spasio od hapšenja.

Uskoro su Kole i njegovi suborci su napali Policijsku postaju u Prilepu. To je bilo 11-og listopada 1941-e godina i taj dan je proglašen početkom Narodnooslobodilačke borbe u Makedoniji. U to je vrijeme upoznao moju majku Vangu Stefčevu. Tada je organizirao atentat na Mane Mačkova (koje je bio ujak moje majke) u Debar Malom. Uhapsili su ga pod konspirativnim imenom Krum Jankov te je završio u skopskom zatvoru. Pretresom kuće moje majke nađeni su antifašistički leci pa je i ona završila u zatvoru u Staroj Zagori.

Koleta Čašulu su tri puta vodili na strijeljanje. Na sreću kad su ga vodili zadnji put prepoznao ga je jedan policajac rodnom iz Prilepa i naredio da ga vrata u zatvor. Nakon nekoliko dana kad je Skopje bilo bombardirano pogođen je i zatvor. Tata je uspio sa još tridesetak zatvorenika pobjeći. Odmah se pridružio partizanima te se 13-og studenog 1944-e godine vratio u oslobođeno Skopje kao pobjednik i to na bijelom konju. S istim konjem odjahao je u Radoviš gdje mi je živjela majka i tamo ju je zaprosio. Oko Nove Godine su se vjenčali u crvi u Prilepu te zaključili i građanski brak.

1945-e rađa mi se brat Slobodan (preminuo 2015-e), a ja sam rođena 1947-e godine. Već iduće godine dolazi do problema sa Informbiroom i opet je trebalo bježati. Tata je dao zadatak majci da nas dvoje djece u jednim dječjim kolicima pješke povede do Velesa gdje smo neko vrijeme proveli u kući naših prijatelja. Kad je problem sa IB-om riješen vratili smo se ocu u Skopje.

Godine 1951-e rođena mi je sestra Nevena. Iduće godine otac je dobio mjesto konzula u Kanadi pa se svi selimo tamo. Vraćamo se 1957-e kad mi je rođen brat Ilija.

Od tada počinje diplomatski put mog oca. U Boliviji je bio ambasador a ja sam tamo završila koledž. Po povratku u Skopje četiri godine sam studirala medicinu. Nakon prekida od godinu

dana nastavila sam studij u Limi gdje sam položila kliničke ispite za kirurgiju, pedijatriju, internu medicinu i ginekologiju. Po povratku u Makedoniju otišla sa raditi kao doktor u Prizren a nakon dvije godine vraćam se ponovo u Skopje i zapošljavam na Hitnoj pomoći.

S mojim dragim prijateljima, 1976-e otišla sam na ljetovanje u Dubrovnik. Tamo sam upoznala svog supruga Peru Bazdana. Prijatelji i ja smo ljetovali pod šatorima i obišli sve najljepše plaže i restorane kako u Crnoj Gori tako i u oklici Dubrovnika. U jednom od tih restorana radio je moj suprug. Jedne večeri u društvu nekih „njemaca“ bili smo malo bučniji, pjevali smo makedonske pjesme i veselili se. Kako je bio pozni čas doša je šef restorana, Bazdat da nas upozori kao su tamo i drugi gosti koji žele svoj mir. I tako sam se upoznala sa svojim suprugom. Još sam jednom otišla u Dubrovnik a on je 29-og studenog došao u Skopje gdje smo se vjerili. Svadbu smo imali u Hrvatskoj 8-og siječnja 1997-e godine. Uskoro dođoše i naša djeca, Ana i Vanda. Kupili smo kuću koju smo potom prodali i od tih para kupili dva stana u Zagrebu. U jednom i sada povremeno živimo. Zaposlila sam se kao liječnica u Medicinskom centru Dubrovnik i tamo ostala do svoje mirovine.

Obje kćeri su završile svoje studije i sad su profesori, svaka u svojoj struci.

Suprug je preminuo 2007-e godine od infarkta. Bio je još mlad i u punoj snazi. Ali život ide dalje.

U slobodno vrijeme družim se s makedoncima u Hrvatsko i kad mogu pomažem im pri njihovim manifestacijama.

„ Kole Čašule rođen je 2-og ožujka 1921-e a preminuo 22-og

rujna 2009-e godine. Jedan je od prvih direktora Radio Skopja, također i jedan od suosnivača Makedonskog narodnog kazališta. Smatra se jednim od najplodonosnijih autora makedonske drame i književnosti. U njegovom opusu se nalaze : „Vejka na vetrot“ (1957), „Crnila“ (1961), „Vitel“ (1966, „Parritura na eden Miron“ (1968 i „Kako što miluvate“ (1975. Pisac je i romana : „Prostum“ (1970, „Premrežija“ (1977) i „Konzultantski pisma“ (1987).

DŽAMONJA

- Od Strumice do svjetski poznatog skulptora

Dušan Džamonja je rođen 31-og siječnja 1928-e godine u Strumici. Potiče iz ugledne obitelji koja se brinula o pravilnom odgoju i obrazovanju svoje djece. Još kao mali dječak Dušan je izražavao umjetničke sklonosti pa su ga roditelji poslali na školovanje u Zagreb. Tu se upisao na Umjetničku akademiji, odjel skulpture.

Njegove vredne ruke i umjetnički talent učinile su ga kozmopolitom. Život mu je protekao na relaciji Brisel, Vrsar, Zagreb.

Dug je popis njegovih izložbi i djela koja i dan danas govore o nekim vremenima i događanjima. Radio je u bronci, željezu, čeliku i aluminiju. Svoje radove izlagao je u Parizu, Lisabonu, Briselu, Londonu, Riminiju, San Marinu....Njegovo najveći uspjeh je osvajanje Grand pri nagrade, 1960-e godine na Bijenalu u Veneciji.

Najveći spomenici koje kreirao i na njima radio su : Sremski front (Srbija), Kozara (Bosna i Hercegovina) kao i kanal Rajna-Majna-Dunav (Njemačka).

Stvarao je do posljednjeg momenta, a umro je s dlijetom u ruci u 80-toj godini, 14-og siječnja 2009-e godine u Zagrebu.

EFTIMOV (SAGADIN)

- Štip i Pula – zajednički životni put

Povijest moje obitelji vezana je uz Štip i njegovu okolicu. Tamo smo živjeli i opstali u teškim vremenima, vezano uz političke prilike koje su tada zadesile Makedoniju.

Majka mi vuče porijeklo iz obitelji Žigovojević. Otac joj se zvao Petar i bavio se prodajom tekstila. Njegova supruga Kostadinka rođena je u Radovišu u obitelji Kozulovi. Imali su petero djece, Nevenu, Acu, Ljubicu, Ratka i moju majku Nevenu.

Očevo porijeklo je iz obitelji Eftimovi. Njegov otac se zvao Dimko a majka Savka. Savka je rano umrla pa se otac ponovo oženio sa Boženom. Ova obitelj je imala djecu , svi rođeni u Štipu i to : Ristu, Stanku, Dobre, Ljubicu, Domagoja i Spomenku. Bili su imućni i imali su vlastite vinograde kao i stado od oko 3.000 ovaca.

Nevena, kći Petra, udala se za Ristu Eftimova. Imali su troje djece i to : Violetu, Snješku i mene, Slavicu. Moj otac Risto je po završetku drugog svjetskog rata dobio posao šefa u tekstilnoj industriji, tvornici „Makedonka“ u Štipu. Živjeli smo skromno te su se brinuli za odgoj i obrazovanje svoje djece.

Ja sam završila matematičku gimnaziju u Štipu, a 1965-e sam otišla na studije u Zagreb te se upisala na Ekonomski fakultet. Godine 1967-e udala sam se za Zvonimira Kavura. U braku smo dobili dvoje djece.

Moje kćerke se zovu Kamelija i Kristina i obje žive u Zagrebu. Objе su udate i ja sad imam četvoro unučadi : Tomislava, Hrvoja, Mateju i Marina.

1990-e ponovo sam se udala, ovaj put za Zlatka Sagadina i preselila s njim u Pulu. Djece nismo imali.

Bavila sam se poslovima međunarodne špedicije u u poduzeću „Istok-trans“ iz Zagreba, zatim sam bila šef u makedonskom predstvištvu firme ZIK iz Strumice pri „Zagrebačkim hladnjačama „, a potom komercijalista u Indusrogradnjinom hotelu „I“ i restoranu „Končareva saga“ u Zagrebu.

Kao makedonka u Hrvatskoj uključila sam se u neka makedonska udruženja koja su djelovala u ovoj državi.

Učlanila sam se u makedonsko društvo „Kočo Racin“ u Puli gdje sam provela neko vrijeme kao aktivan član. Potom sam postala predsjednik društva i na toj poziciji sam provela 12 godina. Ponosna sam na činjenicu da me moji članovi još uvijek cijene, a naročito na to što me cijene i predstavnici drugih nacionalnih manjina s kojima sam surađivala. Bila sam i predsjednica Zajednice makedonaca u Republici Hrvatskoj, a isto tako i član Savjeta za nacionalne manine Vlade Republike Hrvatske.

Organizirajući brojne manifestacije i susrete naših ljudi, makedonaca iz Zagreba, Rijeke, Splita, Osijeka, Zadra, Pule.. i ostalih iz čitave RH mislim da sam puno učinila na njihovom zbližavanju, kulturno povijesnom sjećanju, kao i uključenju u društvo u kome sad i žive i u koje društvo su se integrirali.

I na kraju odoh u mirovinu, imam se čega sjećati te uživam u moru i prirodi.

KAČUROV

- Od Egejske Makedonije do svoje druge domovine -
Hrvatske

Moj pradeda Atanas rođen je 1559-e godine (umro 1945-e) u selu Gorencu u okolini Drama u Egejskoj Makedoniji. To je sada Grčka. Imao je dva brata, Marina i Vanču i sestru Kalinu. Marin je imao četvero djece – Marka, Angela, Stefana i Marika, dočim Vančo nije imao potomaka. Kalina se udala u selu Karkulovo u okolini Drama u Egejskoj Makedoniji odakle potiče i obitelj njezina supruga.

Moja prabaka, supruga Atanasa Buteva, zvala se Katerina. Rođena je također u Egejskoj Makedoniji, 1863-e godine, gdje je i umrla 1937-e g. Imali su troje djece : Vasila (1880-1964), Božju (1882-1965) i Kira (1887-1983).

Supruga djeda Vasila, Katarina, djevojački Bojčov rođena je 1884-e u Karikolovu kod Drama, a umrla je 1971-e u Bugarskoj. Katarinin otac zvao se Bojčo a majka Marija. Brat joj se zvao Kosta a sestra Vašila. Njihova djeca su bili Bojčo i Vangelija.

Moj ujak Bojčo koji je rođen 1903-e u Gorencu (umro je 1982-e) imao je suprugu Mariju. Imali su četvero djece : Gošu, Lenu, Katinku i Magdu. Ujna Vangelija rođena je 1905-e a umrla 1984-e godine. Udala se za Pandeli Mavrodi i u braku su imali djecu

: Atinu, Atanasa i Evrodipi. Ja sam rođen 1936-e godine u selu Plavne u Egejskoj Makedoniji. Tata mi se zvao Trifun Kačurov, majka Sofija, djevojački Butev. Ime sam dobio po djedu Ivanu koga su turci zaklali 1912-e godine zajedno sa drugim žiteljima zog kraja. Pokopani su u zajedničku grobnicu koju su morali sami iskopati. Moji roditelji su imali šestero djece : Ivana, Atanasa, Dimitra, Vasila, Tošu (koji je rano umro) i Katarinu. Tri razreda osnovne škole sam završio u mjestu Gorence gdje je rođena moja majka. Tamo su moji roditelji sagradili obiteljsku kuću gdje smo živjeli sve do rujna 1944-e godine. U to vrijeme selom su vladali Bugari. Živjeli smo skromno, a mene je najviše zanimala muzika, tako da sam često nastupao na školskim priredbama. Muzički gušt i talent sam naslijedio od obitelji, djed je odlično svirao frulu, otac je divno pjevao, majka je znala sve narodne pjesme koje i danas pjevamo kad se nađem sa svojima.

No bili su to teški dana za nas makedonce. Mateksasova diktatura se smatra najcrnjim periodom našeg boravka u Egejskoj Makedoniji. Bilo je to vrijeme progona, masakra, zabrane makednskog jezika, čak i u vlastitoj kući. Pri kraju 1943-e ponovo na vlast dolaze bugari koji su slično grčkim monarhofašistima vršili teror nad makedoncima u Egejskoj Makedoniji. Oduzimana je imovina, stoka, žito...od kuće do kuće. Tako su došli i do nas baš u vrijeme kad mi je otac bio u polju. U pretresu su našli jednu vreću pšenice pod krevetom, uzeli je, a oca prebili na policiji tako da je morao tri tjedna ležati u krevetu. Ubrzo mu je jedan bugarski časnik, njegov prijatelj, saopćio kako će biti „ čistka „ nad makedoncima te mu je savjetovao da što prije ode. Čak mu je objasnio koji je najkraći put do Bugarske. Tako su 6-og rujna 1944-e godine, zajedno s još nekoliko makedonskih obitelji napustili svoj dom. Na putu dugom oko 80-tak kilometara bilo je teško kriti se od mnogobrojne policije. Moj najmlađi brat Vasil se izgubio ali ga je otac ipak našao kako spava pod toplom dekom.

Stigli smo do sela Zrneva (danas Kato Nevrekop). Jedna žena nam je rekla da je opasno ići u selo, te da je najbolje ostati tu i prespavati blizu groblja. Cijelu noć u selu su bile borbe. Ujutro je došla ista žena i rekla nam da su vojne jedinice njemaca, četnika i bugarskih monarhofašista otišle u Grčku te da možemo produžiti put kroz oslobođenu bugarsku teritoriju do grada Nevrokopa (danas Goce Delčev). Noć smo prespavali u Koprilenu a ujutro su došli predstavnici bugarske vlasti i smjestili nas u jednu trošnu kućicu gdje smo ostali gotovo godinu dana. Konačno, u svibnju 1945-e godine krenusmo za našu Makedoniju s jednim starim kamionom. Išle su tri obitelji s ukupno 21-om dušom. Strumica ! Smjestili su nas u neke stare limene bunkere koji su ostali nakon povlačenja njemačke vojske. Nismo se žalili budući smo dobivali hranu : lubenice, dinje, paprike, krastavce...koliko god želiš. Nakon dva mjeseca preseljeni smo u Titov Veles. Nakon privremenog smještaja (naravno u lošim uvjetima), dobili smo kućicu u naselju Megdan (Vidikovac) iz koje se mogao gledati čitav grad. Otac je dobio posao u duhanskom poduzeću, a majka se brinula o nama. Uskoro smo dobili i njivu na kojoj smo uzgajali duhan te smo dobro živjeli tih teških godina. Majka je čak i siromašnim susjedima davala pečenje i krompire za objed.

Nakon godinu dana ponovno poteškoće. Oca su mobilizirali u Grčku demokratsku armiju i na bojnopolju je ostavio svoj život. Ostali smo sami, nas petero djece i nezaposlena majka. Kako bih nešto pomogao nakon nastave u školi, popodne sam išao na željeznički kolodvor i istovarivao ugalj i suncokret iz vagona .Imao sam samo 12 godina, ali i to malo para je bila velika pomoć obitelji. Pomoć smo dobivali i od crvenog križa u vidu Trumanovih jaja i mlijeka u prahu. Za vrijeme školskih praznika radio sam u tvornici za izradu keramika i to od 3 ujutro do 8 navečer. Uz plaću sam dobivao i bonove za hranu. Naporno sam radio i učio i uvijek tražio mogućnosti za dodatnu zaradu. Na sreću, majka mi je dobila posao u tvornici „Brako“ , a ja sam mogao upisati Muzičku Akademiju u Skopju. I pored toga radio

sam honorarno u osnovnoj školi „Kiril i Metodije „ u Velesu, i tamo sam vodio sekcije limene muzike, tamburaški orkestar i pjevački zbor. Po završetku školovanja vraćam se u općinu Veles gdje ostajem na Zavodu za zapošljavanje sve do početka služnja vojnog roka. Pravac – Pula.

Tamo sam bio od 1958 – 1960-e godine kao vojnik i član Muzičke sekcije. Bio sam discipliniran vojnik ali ipak najbolje sam se osjećao kad smo kao muzičari izvodili priredbe za sve državne praznike. Nastupali smo čak i na Festivalu zabavnih melodija u pulskoj Areni a naš sastav je često nastupao i na Brionima za vrijeme posjeta velikih filmskih zvijezda koje su dolazile u posjet državnom vrhu. Te dvije godine provedene u vojsci ostale su mi u trajnom sjećanju i bilo mi je žao kad sam morao skinuti uniformu i postati opet civil. Nije mi se vraćalo kući pa sam ostao u Hrvatskoj. Našao sam posao u struci, bio sam instrumentalist te sam zarađivao dovoljno da platim podstanarsku sobu. Povremeno sam odlazio u Makedoniju, ali ipak sam odlučio ostati prvo u Rijeci, onda u Zagrebu. Tu sam završio i višu Muzičku školu i zaposli se kao učitelj glazbenog. „Angažmani“ s mojim muzičkim kolegama u zagrebačkim restoranima, najčešće podsljemenskim i sljemenskim donosile su mojoj duši mir, i punile moj džep.

Ženio sam se tri put i imam sedam sinova koji su naslijedili moj talent za muzikom pa su i danas uspješni na tom polju.

(Ivan Kačurov preminuo je 7-og prosinca 2015-e godine).

Vinokić

STARA SKOPSKA OBITELJ POVEZANA SA SLIKARSTVOM

- Povijest ove obitelji prepričava Kiro Vinokić – Viki
(1927-2009)

Premda da ovo prezime nećete moći izravno povezati s Makedoncima u Hrvatskoj, ipak znajte da su potomci ove obitelji jedni od najpoznatijih u Makedoniji, ali i Hrvatskoj. Kada u Skopju kažete da neko pripada „staroj skopskoj obitelji“ znajte da se govori o starim Skopjancima, poštovanim građanima grada ispod Kale. Među njima je i obitelj Vinković čiji je potomak Kirilo s nama podjelio ovu priču neposredno prije svoje smrti.

- Pdrjetlo mog oca ne znamo. Imamo informacije da se 1899. godine bio rođen ili u Bitoli ili u Solunu, ali to niko ne zna. Znamo da je moj djed radio za neki konzulat. Naša obitelj se razdvojila 1941 godine. Od tada nemamo nikakve informacije o mom ocu. Jedino što znam da je oženio moju majku Viktoriju (Viki) i otvorio svoju stolarsku radnju s kojom je uspješno zarađivao. Poznati su i visoko cjenjeni njegovi stolarske kreacije u Oficirskom domu u Skopju, Duhanskom kombinatu u Kruševu i na druge lokacije u Makedoniji: Nakon čega je postao prjesednikom Zanatske komore Makedonije i šefom za polaganje majstorskih ispita u

Srednjoj zanatskoj školi u Skopju.

- Moja majka Viktorija, rođena Zdravkova, završila je početkom stoljeća (1902) u Skoplju osnovnu školu na bugarskom jeziku i dvije godine srđnje škole na srpskom jeziku. U braku sa mojim ocem dobili mog brata Acu rođenog 1922., moju sestru Zoru – 1924. mene Kirila – 1927. i moju sestru Veru – 1928 godine. Dva blizanaca Petar i Pavao umrli su kao nedonoščad nekoliko dana nakon poroda, a moj brat Dragi umro kao rahitičar kada je imao samo dvije godine.

-Tijekom bugarske okupacije nismo znali gdje je naš otac. Moja majka, sestre i brat bili smo u tadašnjm popisu uvedeni kao Bugari. Po završetka rata vratili smo svoje prezime Vinokić s nadom da će nas otac naći i vratiti se u Skopje.

-Nakon zsvršetka gimnazije u Skopju, otišao sam u Beograd. Tamo sam susreo svog oca koji se, u međuvremenu, oženio Enom i sretno živio već nekoliko godina. Budući da sam bio siromašan, Ena mi je pomogla stipendijom za Dramski studio koji je bio dio Narodnog pozorišta Beograd. Studirao sam, a moj je otac umro.

-Kao umetnik bio sam uključen u projekte makedonske filmske industrije. Imao sam malu ulogu u prvom makedonskom filmu „Frosina“ gdje sam glumo Bugara, a za „Avalu film“ glumio sam u filmu „Ljudi pruge“. To me je potaklo da upišem studij Visoke filmske škole u Beogradu, koju sam završio 1951 godine.

-Od 1959 – 1960 godine postao sam član Makedonskog narodnog kazališta u Skopju. Kako što su plače bile male, nakon dvije sezone zaposlio sam se u tvornici nameštaja „Treska“ kao projektant i dizajner. Nakon katastrofalnog potresa koji je razrušio Skopje 1963 godine izgubili smo obi-

teljski stan. Odlučio sam poći u Zagreb i početi život iznova. Budući sam radio za „Treska“ u Zagrebu sam postao njihov predstavnik, dizajner i projektant na nameštaj i interijere. Sve do 1982 godine kada sam doživeo infarkt, pa sljedeće godine sam otišao u mirovinu.

- Ženio sam se tri puta, ali nisam imao potomke. Svaki brak je bio priča za sebe.

- Nakon mirovine nastavio sam slikati. Najomiljeniji mi je apstraktni pravac s različitim ekološkim temama. Naslikao sam ih oko stotinu i ponosam sam što doživio vidjeti ih izložene ne samo u Zagrebu, nego i u Skopju, Sarajevu, Beogradu, Rijeci, Opatiji, Parizu... Sve o mom stvaralaštvu može se pogledati u monografiju u izdanju Muzeja „Mimara“ u Zagrebu.

Nažalost, ovaj izvrsni likoven umetnik, scenograf, erudita i kosmopolit umro je mjesec dana prije ugovorenog predstavljanja njegove monografije u izdanju Muzeja „Mimara“ u Zagrebu.

APOSTOLOVSKA-ZEGA ŽIVOT KAO NA FILMU

-Marina Apostolovska, autorica ove knjige iznosi povijest i prikaz svoje obitelji

Kao diplomirani novinar surađivala sam sa gotovo svim značajnijim makedonskim medijima. 1992-e godine u mjesečniku „ŽENA“ započela sam pisati seriju članaka sa temom „Stare obitelji“. Ovi članci predstavljali su kroniku najpoznatijih makedonskih obitelji i izazvali veliko zanimanje makedonske javnosti. Ti članci, pod istoimenim naslovom, bili su temelj moje prve knjige koja je izdata 1999-e godine u Skopju. Na taj način sam sačuvala od zaborava sve one obitelji i ljude koji su u posljednja tri stoljeća djelovali na ovim prostorima i imali značajna mjesta kako u društvenom, privrednom, umjetničkom i drugim vidovima života i stvaranja u našoj domovini.

Nakon što sam se 2001-e godine doselila u Hrvastku, upoznala naše ljude koji ovdje žive i stvaraju, poželjela sam nastaviti svoj rad na ovoj temi s tim da ovaj put pišem o makedonskim obiteljima koje su ostavile traga kako u Makedoniji, tako i u svojoj novoj domovini Hrvatskoj. Tako je nastala knjiga „Stari makedonski semejtva vo Hrvatska“. Knjiga je štampana 2011-e godine.

Zbog svega toga nebih željela da zvuči neskromno što sam u ovom nastavku, ustvari drugom dijelu knjige o starim makedonskim obiteljima u Hrvatskoj, uvrstila i svoju obitelj.

Moji makedonski korijeni vuku porijeklo iz obitelji Zega, jednog makedonskog roda iz Moskopolja. U 18-om stoljeću mnoga makedonska plemena živjela su u brdima koje okružuju Moskopolje, područje današnje južne Albanije. Bavili su se stočarstvom i često se spuštali u doline i veće gradske centre radi trgovine. Usljed najezde muslimana bili su prisiljeni tražiti nove životne prostore. Sa stadima ovaca, krava, konja, magaraca..spuštali su se u doline i naselili u blizini gradova Janina i Trakije.

Jedno od tih plemena zvalo se Zega. To su bili jedni od „makedonaca“ kako su ih u to vrijeme zvali domicilni makedonci. Još u svojoj postojbini, Samarina, Zege su u kućama čuvale slike i predmete Filipa i Aleksandra Makedonskog. Krajem 18-og i početkom 19-og stoljeća, pleme Zega se uputilo pravcem Peloponeza. Tamo nisu bili dobro primljeni od lokalnog stanovništva a glavni razlog je bila jezična barijera budući doseljenici nisu govorili grčki. I Zege kao i drugi „makedonci“ dobili su naziv „vulgaris“ što je ustvari značilo – prostaci te ih nisu primali da žive s njima u susjedstvu.

Slijedeći sudbinu pleme Zega je najprije stiglo u Lerin gdje su kupili imanje. Nakon toga preselili su u selo Zagorani između Bitole i Prilepa. Tamo su također kupili imanje koje je vodio najstariji Zega – Dimitrije. Dimitrije je imao tri sina : Sterju, Petra i Vanču, te kći Lenku. Nakon smrti supruge preselio se u Prilep gdje se u potpunosti posvetio trgovini. Uglavnom je trgovao u Grčkoj te je od dijela zarade izgradio grčku crkvu na kojoj je i danas uklesano njegovo ime. Sinove je učio svom zanatu i vodio ih na svoja putovanja. Oba starija sina su se osamostalila i našla nove životne sredine, jedan u Solunu, drugi u Sofiji. Sa Dimitrijem je ostao najmlađi sin, Vančo. Imetak i bogatstvo su rasli i tako su Zege postale najbogatiji sa najviše imanja na prostoru današnje Pelagonije. Dimitrije nažalost umre i ostavi još uvijek mlađahnog Vanča samog. Na sreću baš u to vrijeme se iz Aleksandrije vratila Dimitrijeva sestra Konstantina, žena jednog

bogatog trgovca. Nisu imali djece. Preselili su se u Bitolu sa svim svojim bogatstvom, venecijanskim ogledalima, namještajem od ebanovine, ostalim pokućstvom, zlatom...I preuzeli su brigu o mladome Vanču. Njezin suprug ga je učio trgovačkom zanatu, a kad je Vančo sazrio, preuzeo je brigu i o svojoj imovini kao i o imovini svoje tetke Konstantine.

Bogatstvo im je raslo „ kao žito u ambaru“ ! Kad je Vančo stasao za ženidbu, Konstantina se potrudila naći mu najljepšu i najbogatiju bitolčanku – Andromahi. Andromahi i Vančo imali su četvero djece : Sokrata, Alihi, Mihi i Kleo (Niki). O njima su se skrebile dadilje i guvernante. Poslovi su išli dobro, njegovo imanje je davalo svoje prihode, jednako kao što je ostvarivao i prihode od imovine svoje tetke Konstatine koja je umrla 1910-e godine. On i supruga su živjeli raskošno i bogato. Svake godine znali su otići u Solun i to sa tri kočije (jedna za njih, druga za poslugu a treća za haljine i odijela).

Početak Balkanskih ratova, Vančo je počeo raditi za vojsku. S časnicima se često družio uz piće i karte. Uskoro mu je kocka ušla u krv, te je polako počeo rasipati obiteljski imetak. Dolazio bi u ponoć, iz tetkinog sanduka bi uzimao zlatninu samo kako bi nastavio kockati. Andromahi je malo toga uspjela sačuvati, samo svoj i kćerkin nakit, par srebrnih svijeća i srebrnu tacnu (posudu za služenje slatkog), ukrašenu sa „suncem od Kutleš“. Vančo je uspio prokockati i imanje u Zagorani, te je od ogromnog bogatstva došao u golemu bijedu.

Najstariji sin, Sokrat, suočen sa očevim rasipništvom, napustio je dom i sa jednom nogometnom ekipom otišao u Beograd. Tamo je uskoro umro od tuberkuloze. I tako, mladi Mihajlo sa svojih samo 13 godina starosti ostade sam da se brine za svoju obitelj. Mihajlo je znao nekoliko jezika koje je naučio što u školi za bogataše, što od kućnih guvernanti. Kad su 1918-e godine

Francuzi probili Solunski front i došli u gladnu Bitolu, Mihailo im se priključio kao humanitarac, te je pomagao pri podjeli humanitarne pomoći prognanima i izgladnjelim ljudima. Dio je uzimao i za sebe i svoju obitelj. Kako je odlično govorio francuski brzo je uspostavio kontakt s njihovim vojnicima, donosio im žabe za večeru, prevodio...A francuzi su mu sašili francusku uniformu i primili ga kao svoga. Kad je rat završio pozvali su ga da s njima ode u Francusku i školuje se na vojnoj akademiji na što je on i pristao (sve uz suglasnost Mihajlove obitelji). Međutim, kod Pletera, mali je Miho počeo plakati i zatražio da se vrati kući svojoj majci. Sam je propješačio put natrag do Bitole.

Osamdesetih godina 20-og stoljeća prepoznalo ga je nekoliko francuskih vojnika i stupilo s njim u kontakt. Uvidom u francuske arhive, Mihailo Zega je proglašen ne samo najmlađim francuskim, već i najmlađim vojnikom Prvog svjetskog rata. Francuska država odlikovala ga je za njegove zasluge.

Poslije rata Vančo je ostao siromašan čovjek. U to vrijeme Miho se vrzmao oko prekrasne kobile Miliona Manakija. Kako je znao da je Manaki poznat fotograf , Vančo mu predloži da uzme Miha za učenika pa će onda moći oboje, igrati se s kobilom i izučiti fotografski zanat. Mihajlo sa zadovoljstvom prihvati ponudu uglavnom zbog kobile, a tek s vremenom zaljubi se i u fotografiju. Nakon nekoliko godina naukovanja Miho postade kalfa kod Manakija, a nakon toga i blizak suradnik, te su zajedno slikali najveće događaje s tih prostora. 1921-e godine Zega postade i prvi kino-operater u Makedoniji i to u kinu „Manaki“ na Širokom sokaku u Bitoli.Nakon smrti Vanče Zege, Milton Manaki preuze brigu oko Mihajla, te mu na kraju postade i vjenčani kum. Mihalo se vjenčao s Jelenom Karanfilovskom iz poznate makedonske obitelji. Jelenin otac, Mitke je imao tri kćeri (još Evantiju i Kaliopi), a svakoj je ostavio miraz od 300 dukata, „napoleona“. Mihajlo se preselio u Jeleninu kuću, od dijela miraza platio očeve dugove, te nakon toga imao smiren obiteljski život.

U braku s Jelenom dobio je dvoje djece, kćerku Mariju i sina Jovana.

1930-e godine, Zega dobiva posao na vojnom aerodromu u Skopju te se s Jelenom seli u veliki grad. Uskoro, Miho postade cijenjeni fotograf te ga promaknuše u šefa sektora za avio-fotografiranje. Slikao je Makedoniju iz zraka a na osnovu kojih fotografija su izrađene prve topografske karte. Znanje je prenosio mladim fotografima, bio im je mentor i izdavao im certifikate za samostalno obavljanje djelatnosti.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata Miho se vraća u Bitolu gdje otvara svoju trgovinu te postaje cijenjeni građanin. Volio je drušvo, bio je dobar domaćin i kuća mu je uvijek bila puna gostiju. Budući je volio jesti i piti odlučio je kupiti vlastiti vinograd. Zemlju je uzeo u neposrednoj blizi Herakleje i platio je zaradom od fotografije. Prilikom sadnje loze naišao je na arheološki nalaz te mu je država otkupila parcelu. Od tih novaca kupio je jedino bicikl, a arheolozi su na njegovom vinogradu otkopali najljepše antičke mozaike u Europi i dio amfiteatra.

U samo tri mjeseca razlike preminuli su on i njegova Jelena. Oboje u Bitoli.

Mihin sin Jovan se školovao i postao stručnjak za proizvodnju mlijeka i mliječnih proizvoda. Vjenčao se sa Žanom Slabevom iz poznate veleške obitelji a u braku su dobili kćer Eleonoru, majku unuke im Jovane.

Mihina kćer, Marija, kao maloljetna pobjegne od kuće kako bi se vjenčala sa Milanom Apostolovskim, rođenim u Beogradu i usvojenim od strane jedne makedonske obitelji iz Prilepa. Marija je cijeli radni vijek bila zaposlena u Ministarstvu unutrašnjih poslova na rukovodećim mjestima. Milan je također radio u istom Ministarstvu, i prvi je započeo proces kompjuterizacije

MUP-a u čitavoj Jugoslaviji.

Ja sam njihovo jedino dijete i imam kćerku Adelinu.

2001-e godine selim se u Zagreb i udajem za Ljubomira Vujaklija, udovca s troje djece. Upoznali smo se na filmskom festivalu u Bitoli. On je tada bio predstavnik američke filmske kompanije „Warner Bros“ i cijeli svoj radni vijek je proveo u filmskoj industriji. I u novoj domovini se aktivno bavim novinarstvom, pišem knjige, dopisnik sam više makedonskih magazina, povremeno izvještavam za makedonski radio... Aktivna sam i u Hrvatskom novinarskom društvu – bila sam predsjednica Zbora nacionalnih manjina pri HND-u, a sada sam podpredsjednica.

Recenzija

Knjiga Marine Apostolovske *Makedonske obitelji u Hrvatskoj* predstavlja zbirku obiteljskih biografija u osobnom sjećanju pojedinih članova makedonske nacionalne manjine u R. Hrvatskoj. Ona je zamišljena kao dokumentarno-povijesni koncept kojim je stvoren svijet »imaginarne domovine« koja često i nije mimeza stvarne zemljopisno postojeće zemlje, već mita o toj zemlji, izgrađenoj na temelju nostalgичne čežnje za domom, kakve u stvarnosti, zapravo više nema. Radi se o djelomičnoj fikcionalizaciji memoarskog diskursa u kojima iskazi biografa, često postaju konfabulacije te zadobivaju karakteristike fikcijskog teksta, udaljavajući se od primarne forme posredovanja puke informacije, a tekst postaje posredovanje nekog imaginarnog svijeta. Pričati biografije vlastitih obitelji fiksirane u mjestu i vremenu iz pozicije egzilanta-iseljenika znači prepričavati i interpretirati priču o bolećivoj nostalgiji za domom koji više ne postoji ili se čini, sa ove pozicije, da možda i nikada nije ni postojao. Nemogućnost mitskog povratka, gubitak osjeta za jasne granice i vrijednosti između prošlog i sadašnjeg, nostalgija kao povijesna emocija, predstavljaju rezultat novog razumijevanja vremena i prostora koji se ne moraju nužno preklapati s povijesnom istinom. Priče u knjizi M. Apostolovske protkane su predmetima, slikama i doživljajima stvorenih o pojmu doma koji je „negdje daleko“, „u drugome svijetu“, svijetu trajnih sjećanja, sačuvanih ponajviše u srcu i kroz nostalgiju, nezacjeljivu ranu izazvanu rascjepom između zavičaja i života u novoj domovini. Pamtiti ! – je možda najznačajnija poruka koju ova knjiga šalje. Pamtiti da ne zaboravite tko ste. Radi se o promociji svijesti o prošlosti kako bi se u punini živjela ne tako jednostavna sadašnjost života u egzilu.

Ova knjiga govori istodobno o socijalno-povijesnoj i socijalno- psihološkoj ulozi svojih kazivača pod budnim okom autorice Apostolovske u ulozi naratora, nenametljivog ali i svepri-

sutnog koji na širokom platnu vlastitog nacionalnog identiteta vješto skicira socijalnu ulogu svojih izravnih i posrednih likova kao pripadnika posebnih društvenih skupina kakva je ona manjinska.

dr. sc. Borjana Prošev-Oliver

За авторот

МАРИНА АПОСТОЛОВСКА скоро четири децении е новинар и писател. Дипломирала во првата генерација на Интердисциплинарните студии по новинарство на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј,, 1981-та година. Десет години работеше во дневникот „Вечер,, а свои текстови објавуваше и во „Екран,, „Нова Македонија,, „Фокус,, „Форум,, како и во повеќе дневни и неделни списанија на просторите на тогашната Југославија. Десет години беше одговорен уредник на списанието „Жена,, а потоа истата функција ја извршуваше и во „Семеен магазин,, и „Вип Гала,,. Посебни новинарски достигнувања и се од областа на филмската уметност и на истоиграфските настани во и вон Р. Македонија.

Аворка е на книгата „Стари семејства,, објавена 1999-тата во Р. Македонија, книгата раскази „Танго,, објавена 2004-тата и „Стари македонски семејства во Хрватска,, објавена 2011-тата во Р. Хрватска.

Марина Апостоловска живее во Загреб и пишува за македонски списанија и книги.

А оваа што сега ја држите пред себе е вториот дел на најпознатите македонски семејства во Р. Хрватска.

O piscu

MARINA APOSTOLOVSKA već se četiri desetljeća bavi novinarstvom i spisateljstvom. 1981-e godine je diplomirala u prvoj generaciji Interdisciplinarnih studija na novinarstvu pri Sveučilištu „Sv. Kiril i Metodij“ u Skopju. Svoje tekstove je objavljivala u „Ekranu“, „Novoj Makedoniji“, „Fokusu“, „Forumu“, kao i u većem broju tjednika s prostora bivše Jugoslavije. Gotovo deset godina je bila glavna i odgovorna urednica magazina „Žena“, a nakon toga je istu funkciju vršila i u tjednicima „Semen magazin“ i „ Vip Gala“. Posebno se posvetila temama iz filmske industrije kao i povijesnim događanjima u i izvan Republike Makedonije.

Autorica je knjige „Stara semejstva“, objavljene 1999-e u Makedoniji, knjige novela „Tango“ iz 2004-e i „Stari makedonski semejstva vo Hrvatska „ objavljene 2011-e godine u Hrvatskoj.

Marina Apostolovska živi u Zagrebu, piše za makedonske časopise i priprema nove knjige.

Ova knjiga koju imate kod sebe je nastavak prve knjige koju je izdala o starim makedonskim obiteljima iz Republike Hrvatske.

